

Förnybar energi?

LARS HERTZBERG

Vattenkraft, solenergi, vindkraft, vågkraft, bioenergi är förnybara energier. De kommer från källor som praktiskt taget aldrig tar slut. Dessa energiformer framhålls ofta som önskvärda sätt att tillgodose våra energibehov, eftersom de har en försumbar klimatpåverkan, till skillnad från fossila bränslen som stenkol, olja eller naturgas. (Kärnkraft är också gynnsam ur klimatsynpunkt, men är som känt förbunden med andra nackdelar.)

Men det sätt på vilken termen ”förnybar” används är anmärkningsvärt. För det som gör dessa energikällor önskvärda är inte i första hand deras förnybarhet (även om detta i sig är en fördel) utan det faktum att de inte lämnar spår som bidrar till växthuseffekten. Om vi föreställer oss att världens oljelager förnyades i samma takt som de förbrukas skulle situationen ingalunda vara idealisk, utan

snarare katastrofal. Att de fossila bränslekällorna är ändliga är säkert ett av de viktigaste incitamenten för att hitta ersättande energiformer – särskilt för dem som inte bryr sig om klimatuppvärmningen. Ett exempel på den typ av missförstånd termen kan ge upphov till var att **Paavo Väyrynen** vid ett tillfälle uppges ha sagt att torven är en förnybar energikälla, eftersom den förnyas betydligt snabbare än olja och kol – detta förminskar givetvis inte problemet med torvförbränning.

Det vore kanske redigare att tala om ”hållbara energiformer” – sedan kan man ju gräla om huruvida kärnkraften ska räknas dit.

P.S. En potentiell förnybar och hållbar energikälla kunde vara vattnets sprängkraft när det fryser till is. Jag har inte sett att detta skulle ha diskuterats.

Lars Hertzberg är emeritus professor i filosofi vid Åbo Akademi.